

Jigten Sumgön on the Nature of Achi Chökyi Dölma

While working on Achi's dice divination text I found a few lines in the collected works of Jigten Sumgön where he points out the true nature of Achi. The vital point that he makes here is that Achi is *not* some kind of demoness that has been turned into a protectress by subduing her and binding her to an oath. Instead, she is an awakened Vajra-Dakini from the very beginning.

Now I am going to explain the Lady Dakini:

The mother, the Dakini “Lady of the Sphere,”

walks in the skies and tames the malevolent ones,

she protects the yogis who do not transgress their pledges.

She is more kind than a mother and more affectionate than a sister.(1)

She is pleasing like a mistress.

She is a Vajra-Dakini!

Although [phenomena?] are not [really] existent, she [shows illusory] play.(2)

She, whose mind is beyond conception and expression,

is the consort of all Victors of the three times

and the mother of the bodhisattvas.

She is drawing forth the shravakas and pratyekabuddhas

and she is the source of all bliss and happiness, the supreme mother.(3)

She is the supreme Dakini-Lady!

Everything appears in the space of the nature of the mind

through the power of the absence of any appearing and disappearing.

She is the Vajra-Dakini!

Thus, Viras, Dakinis, and my son,

never separate [from her] even for a moment!

Notes

1. *gdung*, read *dungs*?

2. *med kyang ku re bgyis pa lags*, a very terse expression that I try to render here quite freely.

3. Her follow two lines that remain unclear to me. They may refer to the way she is wearing her dress (*a phyi chen mo sham sham moll yang phyi chen mo 'jol 'jol moll*).

(Translated by Jan-Ulrich Sobisch)

Jigten Sumgön, Collected Works, vol. 5, text no. 528:

ད་ནི་མཁའ་འགོ་དབང་ལྷུག་བཤད། མ་དབྱིངས་ལྷུག་རྩི་རྩི་མཁའ་འགོ་མ།

མཁའ་ལ་འགོ་ཞིང་གདུག་པ་འདུལ། དམ་ལས་མི་འདའ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་།

མ་བས་བྱམས་ཤིང་སྤིང་བས་གདུང་། མཛའ་མོ་བཞིན་དུ་ཡིད་དུ་འོང་།

འདི་ནི་རྩི་རྩི་རྩི་རྩི་ཀུ་མ། མེད་ཀྱང་ཀུ་རེ་བགྱིས་པ་ལགས།

རང་སེམས་སྣོ་བསམ་བརྗོད་མེད་འདི། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡུམ།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མ།

བདེ་སྲིད་ཀུན་འབྱུང་མ་མ་མཚོག།

ཡང་སྤྱི་ཚེན་མོ་འཇོལ་འཇོལ་མོ།

དངོས་ཀུན་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལ།

འདི་ནི་དོ་རྗེའི་མཁའ་འགོ་ཡིན།

བྱ་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མ་འབྲལ་ལ་

ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་འབྱེན་བྱེད་ཅིང་།

ཨ་སྤྱི་ཚེན་མོ་ཤམ་ཤམ་མོ།

འདི་ནི་མཁའ་འགོའི་དབང་ཕྱུག་མཚོག།

འགོ་འོང་མེད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འགོ།

དེ་ལྟར་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་དང་།